

Läget på de globala energimarknaderna

Vecka 39, 2021

2021-09-29

Sammanfattning

Liksom vid publiceringen av förra marknadsbrevet är energipriserna fortsatt höga. Oljepriset nådde under måndagen den 27 september sin högsta nivå på tre år, kolpriset är uppe på sin högsta nivå på 13 år och de europeiska naturgaspriserna är rekordhöga.

Därtill har också priset på utsläppsrätter i EU ETS nått ytterligare rekordnivåer. Sammantaget innebär de höga energipriserna att också priset på el i Europa har stigit kraftigt, delvis stärkt av pågående revisioner och underhåll i kärnkraften under september.

Dagens marknadsbrev innehåller, utöver de vanliga marknadsuppdateringarna, en sammanfattning av bakgrunden till de höga energipriserna.

*Till följd av förändringar i hantering av prisdata kommer inte alla grafer som tidigare ingick i marknadsbrevet att kunna publiceras i dagens version.

<http://www.energimyndigheten.se/globalaenergimarknader>

Innehåll

Sammanfattning	1
Oljemarknaden	2
Naturgasmarknaderna	3
Kol och EU ETS	5
FOKUS: Höga energipriser i Europa – vad händer?	6

Priser vid stängning den 27/9

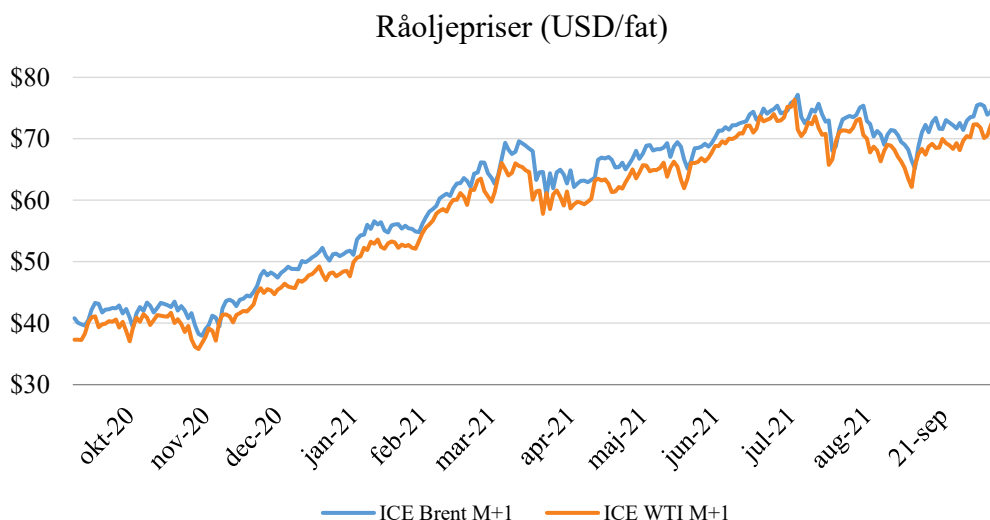
Olja	ICE Brent, front month		
	79,53	USD/fat	↑*
Naturgas	ICP TTF, day ahead		
	----	EUR/MWh	
Kol	ICE AP12, front month		
	201,75	USD/ton	↑*
Utsläppsrätter	ICE EUA, Dec contract		
	64,37	EUR/ton	↑*

* Pilen indikerar prisrörelse sedan förra marknadsbrevet.

Oljemarknaden

Det globala oljepriset har fortsatt att stiga under de senaste veckorna, drivet av bland annat stora lagerminskningar i de amerikanska kommersiella lagren samt lagren inom OECD. Den amerikanska energimyndigheten EIA rapporterade för veckorna 36 och 37 lagerminskningar om 6,4 respektive 3,5 miljoner fat. En minskning i lagren indikerar generellt att utbudet understiger efterfrågan, vilket stärker priserna. Efterfrågan i sin tur stärks av en snabbare och kraftigare ekonomisk återhämtning än förväntat efter utbrottet av deltamutationen.

Priset uppgick vid stängning måndagen den 27 september till USD79,53 per fat, vilket är den högsta noteringen på tre år. Under den inledande handeln den 28 september steg Brent M+1 över USD80 per fat.

Källa: Intercontinental Exchange.

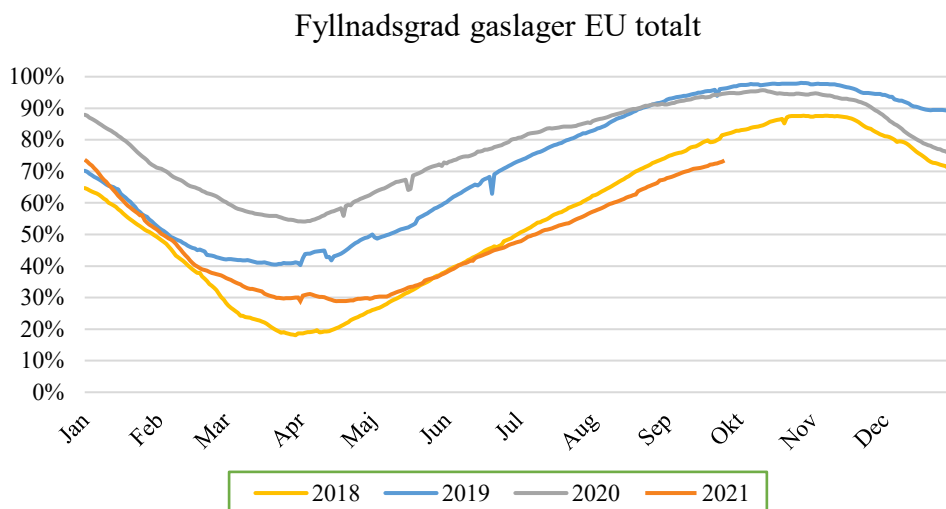
Samtidigt ser OPEC+ ut att hålla kvar vid den relativt försiktiga produktionsökningen som är planerad under perioden augusti till december i år, trots viss påtryckning från USA att öka produktionen och därmed söka hålla priserna nere. Ett nytt möte inom samarbetskonstellationen är planerat till nästa vecka och de höga prisnoteringarna kan ge förespråkare för att öka produktionen snabbare än planerat vatten på sin kvarn.

Oljepriset stärks också av de rekordhöga kol- och naturgaspriserna eftersom de höga priserna och den annalkande vintern ökar sannolikheten för att oljeeldande kraftverk tas i bruk i större omfattning.

Naturgasmarknaderna

På naturgasmarknaderna är situationen fortsatt stram och priserna har pressats upp till rekordnivåer. Det globala överutbud som länge överskuggat de globala naturgasmarknaderna är nu istället ett underutbud.

De europeiska naturgaspriserna fortsätter att öka till nya rekordnivåer. TTF M+1 stängde på måndagen den 27 september på EUR76,51 per MWh och gick därmed över förra veckans rekordnivå (EUR75,32 per MWh). Den europeiska gaspriserna påverkas just nu dels av kortsiktiga faktorer såväl av de marknadsfundament som råder. Sedan förra marknadsbrevet har de europeiska priserna i början av förra veckan stärkts av beskedet att ryska Gazprom inte bokar extra transitkapacitet genom Polen och Ukraina för oktober. Priserna sjönk sedan något till följd av ökade gasflöden från Norge mot slutet av förra veckan.

Källa: GSE minus strategiska reserver.

De europeiska gaslagren är nu till 73 procent fyllda (25/9), att jämföra med 95 procent förra året. Dagens lagernivå är lägre än normalt för den här tiden på året och under femårsgenomsnittet.

De fortsatt låga europeiska gaslagernivåerna skapar en osäker situation inför vintern och påverkar priserna. De europeiska naturgaspriserna drivs också upp av höga priser på kol och utsläppsrätter och återhämtning i efterfrågan sedan pandemin. Samtidigt är efterfrågan på LNG stark i Asien vilket medför att LNG-laster söker sig mot Asien istället för till Europa, där LNG fortsatt handlas till ett högre pris än i Europa. Efterfrågan i Asien är stark till följd av en ökad ekonomisk återhämtning, önskad lagerfyllnad inför vintern såväl som bränslebyte från kol till gas. Den globala LNG-importen uppgick under de första åtta månaderna av 2021 till 28 miljarder kubikmeter mer, globalt sett (exklusive Europa) jämfört med samma period 2019. Det är en ökning med 12 procent, enligt Oxford Institute for Energy Studies.

Samtidigt är de ryska flödena till Europa fortsatt lägre än förväntat då Ryssland inte har utökat sina gasleveranser till Europa, vilket är något som den europeiska marknaden hoppats på som stöd i lagerfyllnaden inför vintersäsongen. Några ledamöter i Europaparlamentet har begärt en utredning för att undersöka om Gazproms agerande ligger bakom den europeiska naturgasprissituationen. Vissa marknadsaktörer menar att Gazprom håller tillbaka gasförsäljningen och sina egna gaslagernivåer i Europa. Andra marknadsanalytiker lyfter samtidigt möjligheten att Gazprom skulle ha problem att nå sina egna mål för lagernivåer såväl som en minskad inhemsk produktion. Det internationella energiorganet IEA har i ett uttalande meddelat att man tror att Ryssland kan göra mer för att öka sina gasflöden till Europa. IEA menar att Ryssland möter sina långtidskontrakt men att de ryska flödena nu är lägre än innan pandemin.

Även i USA är naturgaspriserna fortsatt rekordhöga, även om priserna i Europa är över fem gånger så höga som i USA. Naturgasproduktionen i mexikanska golfen ökar nu åter igen efter nedstängningar till följd av orkanen Ida. Den 22 september var 24 procent av produktionen fortfarande nere, jämfört med 90 procent i augusti enligt den amerikanska energimyndigheten EIA.

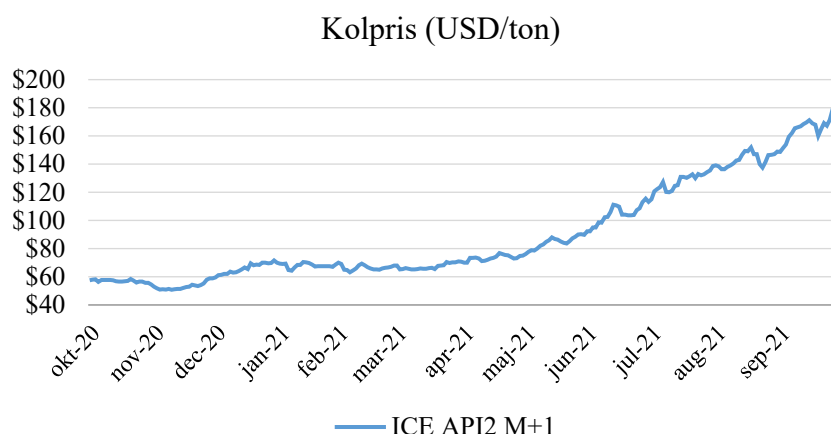
Norska Equinor meddelade i förra veckan om en ökad produktionen från de två gasfälten Oseberg och Troll i Nordsjön med 1 miljard kubikmeter för gasåret som startar den 1 oktober¹. Det är en ökning från 5 till 6 miljarder kubikmeter för Oseberg och en ökning från 36 till 37 miljarder kubikmeter för Troll.

---

¹ [Increasing gas exports to supply tight European market - equinor.com](https://www.equinor.com/en/news/2021/09/22/increasing-gas-exports-to-supply-tight-european-market)

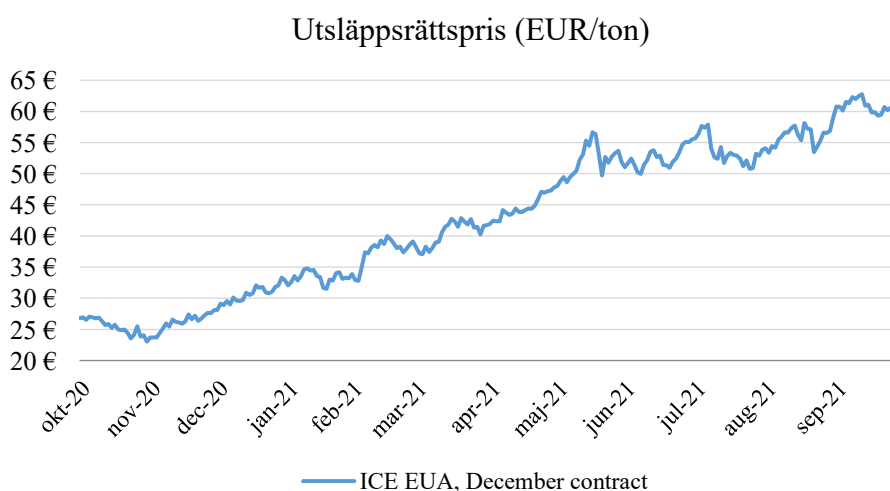
Kol och EU ETS

Priserna på den europeiska kolmarknaden har fortsatt att öka och uppgick måndagen den 27 september till över USD200 per ton. Det genomsnittliga priset har den senaste tvåveckorsperioden varit strax över USD 170 per ton. Priset har i och med den senaste tidens uppgång uppgått till den högsta nivån på 13 år. Bakgrunden är fortsatt fördelaktiga marginaler för kolkraftsproduktion och en låg tillgång på marknaden samt en oro för en energikris i vinter.

Källa: Intercontinental Exchange.

Utsläppsrättspriserna har handlats omkring EUR60 per ton sedan förra marknadsbrevets publicering. Måndagen vecka 39 uppnåddes en ny rekordnivå om EUR64,37 per ton. Efterfrågan på utsläppsrätter har ökat i samband med den höga kolkraftsgenereringen.

Källa: Intercontinental Exchange.

FOKUS: Höga energipriser i Europa – vad händer?

Under de senaste veckorna har en allt tätare rapportering skett i media kring mycket höga energipriser i Europa, vilka har fått vissa länder att ta till åtgärder för att skydda hushållen från de stegrande priserna; Italien och Spanien har redan vidtagit och planerar ytterligare åtgärder motsvarande flera miljarder euro för att dämpa kostnaden för hushållen och Frankrike har beslutat att utöka den grupp av låginkomsttagare som har rätt till bidrag för energikostnader. Grekland har också planerat att dämpa priseffekten för hushållen genom statliga subventioner och i Storbritannien har regeringen meddelat att statliga lån till energibolag kan bli aktuellt, för att dessa ska ta sig an nya kunder från energibolag som redan har och kommer tvingas i konkurs.

Energiläget i Europa kan anses vara oroligt och givet dagens situation kommer elförsörjningen i vinter påverkas i stor utsträckning av temperatur och vindtillgång.

Dagens höga energipriser kan också på längre sikt leda till ökade svårigheter i EU:s klimatarbete och i det pågående arbetet med styrmedelspaketet Fit for 55.

Vad beror dagens energipriser på?

- ➔ Det är framför allt priserna på naturgas, kol och utsläppsrätter inom det europeiska utsläppsrättssystemet EU ETS som nu är på rekordhöga nivåer. Priset på utsläppsrätter har ökat under en längre tid, bland annat till följd av finansiell handel och annonserade energi- och klimatrelaterade styrmedel inom EU såsom styrmedelspaketet Fit for 55. Utsläppsrättspriset pressas också upp av stigande kol- och naturgaspriser. Kolpriset har stigit kraftigt under det senaste året till följd av en ökad användning i Asien och vissa utbudsproblem på grund av bland annat handelsdispyter och strejker.
- ➔ Det rekordhöga priset på naturgas i Europa beror på flera faktorer: de europeiska lagren är ovanligt låga när vi snart går in i uppvärmningssäsong (från den 1 oktober), stark efterfrågan från Asien som leder till att stora volymer flytande naturgas söker sig till Asien istället för Europa, en överlag minskande inhemsk naturgasproduktion i Europa samt lägre naturgasleveranser än förväntat från Ryssland. Den minskande produktionen inom Europa beror bland annat på åldrande fält och klimatfrämjande styrmedel men också uppskjutet underhåll och revisioner till följd av covid-19.
- ➔ Det pågår nu en diskussion i EU där ett antal ledamöter i EU-parlamentet vill granska huruvida Ryssland begränsade sina gasleveranser under sommaren för att bidra till den strama utbudssituationen i Europa och därmed skapa ett tryck på EU att godkänna den nya och kontroversiella rörledningen Nord Stream 2.
- ➔ Storbritannien har en särskilt utsatt situation just nu till följd av att en viktig överföringskabel som transporterar el från Frankrike till Storbritannien började brinna den 15 september och överföringen är därmed begränsad. National Grid

bedömer att det kan dröja till mars 2022 innan kapaciteten är återställd. Samtidigt är Storbritannien mycket beroende av naturgas, både för uppvärmning och i sin elproduktion.

- ➔ Priserna på naturgas, kol och utsläppsrätter påverkar starkt elpriserna i Europa. Under året har låg produktion från vindkraft ökat behovet av kraft genererad från kol- och/eller naturgas och därmed stärkt dessa priser ytterligare. Det höga elpriset i Europa har påverkat industrier inom bland annat livsmedel och ståltillverkning negativt och vissa verksamheter har fått stänga ned runtom i Europa på grund av att energikostnaden nu är för hög.
- ➔ Det nordiska elpriset påverkas till viss del av de höga priserna på kontinenten men också av en låg hydrologisk balans samt höga priser på fasta biobränslen som driver upp priserna i Norden.